

SORTU, BIRZIKLATU, HARREMANAK ERAIKI

Aurtengo Kilometroak jaia antolatzen ari den Zarauzko Salbatore Mitxelena ikastolan, bigarren ikasturtea du Birsortu proiektuak. 5 urteko haurren esperimentazioa eta imajinazioa bultzatzea du xede, baita bizikidetzaren parte diren konplizitatea, negoziaketa eta liskarrak lantzea ere. Emozioak kudeatzen ikasteko modu aproposa da Birsortu.

 GORKA PEÑAGARIKANO GOIKOETXEA

Esponja handi bat zotzez zulatu dute ikasleek, triku bat balitz bezala. Edo agian, kandlez jositako urtebetetze tarta bat irudikatu nahi izan dute. Xurgagailuaren hodia berriz, telefonoa bailitzan erabili dute, jolasean; bata besteari belarrira txorakeriak esanaz, barre-algaraka. Baina haur batek ispilutxoak hartu ditu eta atzetik joan zaizkio gainerakoak, hodia alde batera utzita. Orain bai, orain ez, norbere burua ispiluan ikusi ez ikusi ari dira, eta gerturatzea erabaki dut. Azaldu didate, ispiluetan bi aldiz ikusten dutela euren burua islatuta, grabitatea deskubritu berri duten Newton txikiak balira moduan, ilusioz beterik. Izan ere, ispiluaren piezak ez daude inklinazio berean jarrita. Minutu gutxi batzuk ge-

roago, esan didate ispilutxo horiek berak igerilekura sartzeko txartel edo bonoak direla. Hala irudikatu dute.

Segidan etorri da eguneko lehen liskarra: Saioak ispilu gehiago behar ditu egiten ari den dorrea eraikitzeke, baina ispilu horiek igerilekuko txarteltzat dituztenekin ez du adostasunik lortu. Negarrez hasi da Saioa eta irakaslea gerturatu da, lasaitzeko.

Dena den, behatzea da Salbatore Mitxelenako irakasleen zeregin nagusia, Birsortu proiektuaren baitan: koaderno eta boligrafoa eskutan, gelaren txoko batetik begira jardutea. Lan "zinez interesgarria" dela diote Olatz Zubimendi Haur Hezkuntzako koordinatzaileak eta Arantxa Urbe Birsorturen arduradunak. "Haurrek helduek baino

askoz sormen handiagoa dutela frogatzeko aukera da", dio Urbek. "Sarri helduok ulertzen ez ditugun asmoak dituzte haurrek", gaineratu du Zubimendik. Erabilera jakin baterako sortu den materialak, edo helduok erabilera bat eta besterik ikusten ez diogun zerbait horrek, haurrentzat makina bat erabilera izan ditzake, igerilekurako sarrera edo dorre baten oinarri estrukturala. "Zer egingo genuke jada zaharkituta geratu den xurgagailuaren hodiarekin? Zakarretara bota". Haurrek, baina, antena gisa erabili daitekeela ikusi eta praktikan jarri dute istant batean. Imajinazioari bide emanda. Helduok gara "mugak" ditugunak, "entxufe batek entxufatzeko bakarrik balio duela uste dugunak".

ERBI BUS

MIKROBUS EGOKITUAK 19 plazatik 43 plazara
Txangoak, ezkontzak, bidaiak, sagardotegiak...

Egiburuberri poligonoa 13, 0V lokala
 Orereta - Erreneria
 Tel: 943 008 579 - 656 704 021
www.erbibus.com / info@erbibus.com

Erabilera jakin baterako sortu den materialak, edo helduok erabilera bat eta besterik ikusten ez diogun zerbait horrek, haurrentzat makina bat erabilera izan ditzake.

ERROAK ITALIAN DITUEN EKIMENA

Reggio Emilia hirian ditu erraiak Birsortu proiektuak, Italia iparraldean. Haurren pedagogian eredu izan dira bertako eskolak, batik bat 5 urte bitarteko haurrekin egindako lanarengatik, eta azken urteotan bereziki Lehen Hezkuntzako ikasleekin landutako proiektuengatik. Bertan abiatu zuten Birsortu proiektuaren oinarri izan den Remida ekimena, 1996an. "Sormenezko birziklapen zentro" gisa definitua, munduko beste hainbat txokotan jarri dute dagoeneko praktikan: Trondheim (Norvegia), Frankfurt (Alemania), Perth (Australia) eta Buenos Airesen (Argentina), besteak beste.

"Duela hamabi urte inguru Hik Hasi Euskal Heziketarako egitasmoa bi-

daia antolatzen hasi zen Reggio Emiliara, hemengo hezitzaileok hara joan eta, astebetez-edo, proiektua bertatik bertara ezagutzeko aukera izan genuzan", adierazi digu Urbek. Antzeko proiektu bat sortzeko ideia piztu zen Hik Hasiren barnean, "hezkuntza tradizionaletik harago, beste era batera lan egin nahi genuen hezitzaileoi tresna bat emateko". Barne prozesu sakona ireki zuen orduan Hik Hasi, eta urte luzez ideia horrekin bueltaka ibili ondoren, iaz aukera paregabea suertatu zen proiektua abian jartzeko, Gipuzkoako Foru Aldundiak interesa azaldu eta Emaus Gizarte Fundazioak parte hartzeko prest zegoela iragarri zuenean.

Erronka izan da dimentsio batetik bestera salto egitea; ikasgela ezohiko materialez josi eta haurrak aske uztea; aske sentitu daitezela lortzea

**EKIA
PENTSIOA**
★★

ZARAUTZ

Ni, hi, hura... ikastola mundura!

Tel. 943 010 664 Mug. 650 936 113
info@ekiapentsioa.com
www.ekiapentsioa.com

URPA
BUS

Pol. 55, Bº Ubilluts - edif. 9 / nº4
☎ 943 305 050
20140 Andoain (Gipuzkoa)
www.autocaresurpa.com
info@autocaresurpa.com

**UZZARRI
JATETXEA**

janari
tradizionala

☎ 943 148 321 · Aizarnazabal
www.uzzarrijatetxea.com

Intxausti
harategia · urdaitegia

Juan Martin Intxausti

Grupo La Salve, 33
Azpeitia (Gipuzkoa)
☎ 943 810 489 / 687 527 664

Esponja handi bat zotzez zulatu dute ikasleek, triku bat balitz bezala. Edo agian, kandeletz jositako urtebetetze tarta bat irudikatu nahi izan dute...

Emausek rol inportantea du: enpresa gune handietan bilketa sare bat egitea, zakarretara joatekoa den materiala jasotzeko. Zaborretara bota beharrean, ordea, material hori zaindu eta egokitzeaz arduratzen dira Gipuzkoako Artisauak, horiek garbitu, sailkatu eta hurrei egokitzen. Ondoren, ikastetxeetara banatu eta ikastetxe bakoitzak erabakitzen du nola txertatu bere egiteko moduan.

Lehen aldiz materiala banatu zute-nean, zailtasunak izan zituztela gogoratu dute bi irakasleek: "Hasiera batean lau ikastetxek hartu behar zuten parte, baina hamalauk eskatu genuen, eta denetara iristea erabaki zen; bakoitzari zer eta zenbat ematea zaila izan zen, ez baitzegoen sorta bera denontzat". Sorta eskuratzeko biltegi bat ezartzea lortu dute aurtan, eta horri esker, iaz Birsortun aritu ziren ikastetxeek gain, biltegia kokatzen den Leintz bailarako eskolek ere izango dute aukera material bila joateko.

BESTE DIMENTSIO BATERA, IMAJINATZERA

"Material guztia gela bakarrean utzi genuen, eta beste bi gela moldatu genituen, bat antzerkirako espazio bilakatuta eta bestea margotzeko gune. Hala, goizetan zirkulazio librea dute hiru geletako hurrek, bakoitzak nahi duen tokira joateko aukera izan dezan nahi duena egitera". Haurren dibertsio une horietan, gainontzeko ikasgaietan bezalatsu, behatzea dagokie irakasleei. "Ikasleak jolastu al duen behatzen dugu, ea zer eraiki edo irudikatu duen, zenbat denboraz, zer harreman izan duen beste ikaskideekin, ea Birsortu gunean aritzen den edo ez duen gustuko..."

Gelaz gela mugitzeko askatasuna eta hiru gela horietako bakoitza modu batera atonduta egotea, haurrak imajinazioa lantzeko eta pentsatutakoa gauzatzeko funtsezko baliabideak dira. Sozializazio prozesuan lagun-

Orain bai, orain ez, norbere burua ispiluan ikusi ez ikusi aritu dira haurrak.

garria dela ere badio Urbek: “Leku horietan ematen diren harremanak bestelakoak dira; bakoitzak bere interesen arabera jokatzeko du, eta egoez bultzatuta, beste une batean elkartuko ez liratekeen bi haur elkartu daitezke, batek besteak nahi duen objektua nahi duelako adibidez. Orduan sortzen dira elkarrizketak, eztabaidak eta kasu askotan, baita liskarrak eta kasketak ere; emozio horiek kudeatzen ikasten du haurrak”.

Funtsean, Birsortuk harremanak egiteko beste modu batzuk ahalbidetzen ditu: “Emaizta ez da hain inportantea”, azaldu du Zubimendik, “jarduna eta jardun horren inguruan ematen diren gertaerak baizik”.

Urbek aitortu du irakasle guztien aldetik ahalegina eskatzen duen ariketa dela haurren dimentsiora gerturatzeko jakitea, behatzerakoan: “Hasiera batean iruditu dakiguke ez direla ezertan ari, baina gure buruan biga-

rren eta hirugarren buelta bat beharrezkoak dira, eta haurrari galdetuz gero zertan ari den, atzetik dagoen istorio osoaz jabetuko gara”.

Helduon produktibitateaz ere mintzatu dira Urbe eta Zubimendi. “Agerikoarekin eta emaitzarekin” geratzen gara bizitzako eremu askotan, eta ez sortze prozesu horretan jazotako gertakariekin, ezta sortu edo eraiki bitarteko ilusioarekin ere. “Zotzez zulatu dute esponja handi bat, baina zer egin dute? Ilusio handiz sartu dituzte zotzak banan-banan, eurek baino ez dakiten zerbait irudikatzen ari direla”.

“Erronka izan da guretzat”, diote. Erronka, dimentsio batetik bestera salto egitea; ikasgela ezohiko materialerazi josi eta haurrak aske uztea; metro jakin batzuen barnean eta irakasleen begiradapean izanda ere, ikasleak aske sentitu daitezela lortzea. Sormena lantzeko aske, imajinazioari bide emanda. ●

JAI EREDUA ALDATZEKO ATARIAN

Ni, hi hura... ikastola mundura! lelopean, urriaren 6an egingo dute Gipuzkoako ikastolen jaia. Hirugarren aldia da Zarauzko ikastolak kilometroak antolatzen duena, eta orain arteko moldean egiten den azkena izango da, hurrengo urtetik aurrera beste festa-eredu bat baitute helburu, *Kontsumitzaile izatetik, parte-hartzaile izatera* erreportajearen kontatu genizuen bezala (ARGIaren 2614. zenbakian).

**Ogitarteño eta pintxo
bero zein hotzetan
espezializatua**

**943 42 74 05
ENBELTRAN KALEA, 6
DONOSTIA**

MONDRAGON Kilometroak eginez

MONDRAGONen kooperatibok bidea egin
dugu euskal kultura, ohiturak
eta hezkuntza babesten: Kilometroak!
Aurten Zarautzen dugu hitzordua.
Ni, hi, hura, ikastola mundura!